

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9
“Local & Global Sustainability: Meeting the Challenges & Sharing the Solutions”

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ
วัดวีระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา
GUIDELINE FOR RELIGION TOURISM DEVELOPMENT FOR SUPPORTING
ELDERLY TRAVELERS IN WEERACHOTETAMMARAM TEMPLE,
CHACHOENGSARO PROVINCE

กัญญาพัชร วุฒิมยา
สาขาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและกำหนดแนวทางการส่งเสริม เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุวัดวีระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา ในรูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 385 คน โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, และทดสอบสมมติฐานด้วย Independent-Sample t-Test, ค่า One-Way ANOVA (Sheffe') และใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดวีระโชติธรรมาราม ผู้นำชุมชน ผู้มีส่วนร่วมในการสร้างวัด หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญต่อแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาในด้านแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.46 โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุดในเรื่องของพระอุโบสถแก้วกลางน้ำราชพรหมยามอนุสรณ์มีค่าเฉลี่ย 4.33 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาให้เกิดความยั่งยืน คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีการวางแผนและมีการจัดการด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมามากขึ้นในด้านของการอำนวยความสะดวกและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

คำสำคัญ แนวทางการส่งเสริม, การท่องเที่ยวเชิงศาสนา, นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ

Abstract

This study aims to study the main elements of religious tourism and to set up a guideline to accommodate elderly tourists at Werachotetammaram temple, Chachoengsao province. This is the form of integrated research. Data were collected from 385 tourists using the questionnaire as a tool to collect data. Descriptive statistics and analysis using frequency program, percentage, mean, standard deviation. The hypothesis test used Independent-Sample t-Test, One-Way ANOVA (Sheffe'), and structured interview. The method used to

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9
“Local & Global Sustainability: Meeting the Challenges & Sharing the Solutions”

select key informants was the Abbot of Werachotetammaram temple, Chachoengsao province, community leader who was involved in the temple. Government and private sector Data were analyzed using inferential statistics. The research found that tourists pay attention to the highest level of tourist attraction in terms of tourist attraction, which is 4.46. The promenade is 4.33 meters long. Suggestions from the findings of the study as a guideline for the promotion of religious tourism for sustainable development is that relevant agencies need to plan and manage tourism in order to accommodate more tourists in the field of tourism, facilitate and access tourist attractions.

Keyword: Promotional Guidelines, Religious Tourism, Elderly Travelers

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน การแข่งขันในตลาดโลกได้ให้ความสำคัญในการนำวัฒนธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในตัวผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตนจำหน่ายเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง ซึ่งสอดคล้องกับกระแสเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) ที่กำลังมาแรงโดยนำวัฒนธรรมมาเป็นจุดขายเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวที่สนใจจะเรียนรู้วัฒนธรรม มรดกทางประวัติศาสตร์ เยี่ยมชมงานสถาปัตยกรรม และสัมผัสวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในประเทศนั้น รวมถึงซื้อของที่ระลึกที่เป็นงานหัตถกรรมและงานฝีมือที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนในประเทศนั้นด้วย(ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว, 2556)โดยกลุ่มเป้าหมายหลักของการท่องเที่ยวเชิงศาสนาที่น่าสนใจคือ กลุ่มผู้สูงอายุ เนื่องจากสำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำการศึกษาประชากรสูงอายุที่ผ่านมาพบว่า ประเทศไทยมีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและเห็นได้ชัดในปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนผู้สูงอายุทั้งสิ้น 10,014,705 คนเป็นชาย 4,514,815 และหญิง 5,499,890 คน หรือคิดเป็นชาย ร้อยละ 45.1 และหญิงร้อยละ 54.9 ของผู้สูงอายุทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.9 จากอัตราส่วนของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งสิ้น 100 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2557) นอกจากนี้ ยังพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุมิเวลาว่างค่อนข้างมากและให้ความสำคัญกับคุณภาพของการท่องเที่ยวรวมถึงยังให้ความสำคัญในเรื่องความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทางทำให้มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่สูง ซึ่งเป็นโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ส่งผลให้กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุให้นิยมท่องเที่ยวในช่วงนอกฤดูกาลเพื่อหลีกเลี่ยงความแออัด และมีระยะเวลาท่องเที่ยวยาวนานขึ้น (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. 2560) ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงศาสนาจึงจัดเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุได้เป็นอย่างดี

เนื่องจากทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมนั้น เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของชนชาติที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรม ภูมิปัญญา วิถีชีวิต และเทคโนโลยีการจัดการของผู้คนในสังคมเป็นแหล่งรวมศิลปวิทยาการในสาขาต่างๆ ทั้งในด้านโบราณคดี วัฒนธรรม จารีตประเพณี สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม ฯลฯ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัดนั้น นับว่ามีคุณค่าและมีบทบาทที่สำคัญยิ่ง เพราะวัดเป็นแหล่งที่เชื่อมโยงเรื่องราวความเป็นมาของวัฒนธรรมกับชุมชนและเป็นสถานที่รวบรวมมรดกศิลปวัฒนธรรม และศิลปกรรมอันวิจิตรงดงามเพียบพร้อมด้วยคุณค่าทางศิลปะที่แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาและ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9
“Local & Global Sustainability: Meeting the Challenges & Sharing the Solutions”

ความเป็นอัจฉริยะของบรรพบุรุษ อันเปรียบเสมือนสะพานเชื่อมโยงสายใยของอดีตกับปัจจุบันไม่ให้ขาดออกจากกัน นอกจากนี้ วัดบางแห่งยังประกอบด้วยสภาพแวดล้อมทั้งทางภูมิสถาปัตยกรรมและทางธรรมชาติที่สวยงาม วัดจึงเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และมีคุณค่าทางศิลปะที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจต่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธและการเรียนรู้ที่เป็นการเดินทางเพื่อการศึกษาและแสวงหาคคุณค่าทางด้านคุณธรรม/จริยธรรม และคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม อันนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติในแนวทางที่ถูกตองทั้งแก่เพื่อนมนุษย์และต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลต่อกันและกัน กอปรในช่วงที่ผ่านมา โดยได้รับการสนับสนุนจาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งได้ประเมินภาพรวมและการตลาดของการท่องเที่ยวภายในประเทศไทยว่า ในปัจจุบันการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ หลายด้านส่งผลให้เกิดการชะลอตัวในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวด้วย แผนกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้การท่องเที่ยวเกิดการตื่นตัว และมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ในไตรมาสต่อไปโดยเน้นการทำตลาดผ่านการท่องเที่ยวในรูปแบบ การท่องเที่ยวในระยะใกล้ และการท่องเที่ยวในแบบเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาค เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนและกระจายตัวไปทุกภูมิภาคโดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวทำบุญไหว้พระ ในจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมทางศาสนาภายใต้โครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวที่ชื่อว่า “เติมบุญสุขใจ เที่ยวไทยครีกครีน” โดยนำร่องที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่แรก (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2559)

จังหวัดฉะเชิงเทราหรือ เมืองแปดริ้ว เป็นจังหวัดที่มีความโดดเด่นทางวัฒนธรรมและเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนโดยมีวัดที่สำคัญ อันได้แก่ วัดโสธรวรารามวรวิหาร วัดสมานรัตนาราม วัดหงษ์ทอง ฯลฯ ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมและมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (จังหวัดฉะเชิงเทรา.2559) นอกจากนั้นแล้วยังมีวัดที่สร้างขึ้นใหม่โดยการพัฒนาจากสำนักสงฆ์ในปี พ.ศ. 2551 นั่นคือ วัดวิระโชติธรรมารามเป็นวัดราษฎร์สังกัดมหานิกาย ภายในวัดมีสิ่งที่น่าสนใจและนำศึกษามากมาย อาทิ เช่น พระอุโบสถแก้วกลางน้ำราชพรหมยามอนุสรณ์ พระประธานภายในพระอุโบสถ ประกอบด้วยหลวงพ่อ 5 พี่น้อง คือหลวงพ่อโสธร หลวงพ่อโตวัดบางพลี หลวงพ่อบ้านแหลม หลวงพ่อวัดเขาตะเครา และหลวงพ่อดำไร่ชิง ตลอดจนหลวงพ่อกุศลโกลมาเทมา วิหารแก้วพระพรหมยามภายในประดิษฐานหลวงพ่อดำ (จำลอง)วัดไตรมิตร หุ่นขี้ผึ้งรูปเหมือน พระเถรจารย์ 9 องค์ และหุ่นขี้ผึ้งรูปเหมือนหลวงพ่อดำฤกษ์ดำ เป็นต้น

จากความสำคัญดังกล่าว วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ วัดวิระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีความสำคัญทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ มรดกศิลปวัฒนธรรม และการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนา โดยจะศึกษาและวิเคราะห์ถึงรูปแบบกระบวนการจัดการท่องเที่ยวของวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบจากท่องเที่ยวที่มีต่อวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา จะทำให้ทราบถึงแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ วัดวิระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา

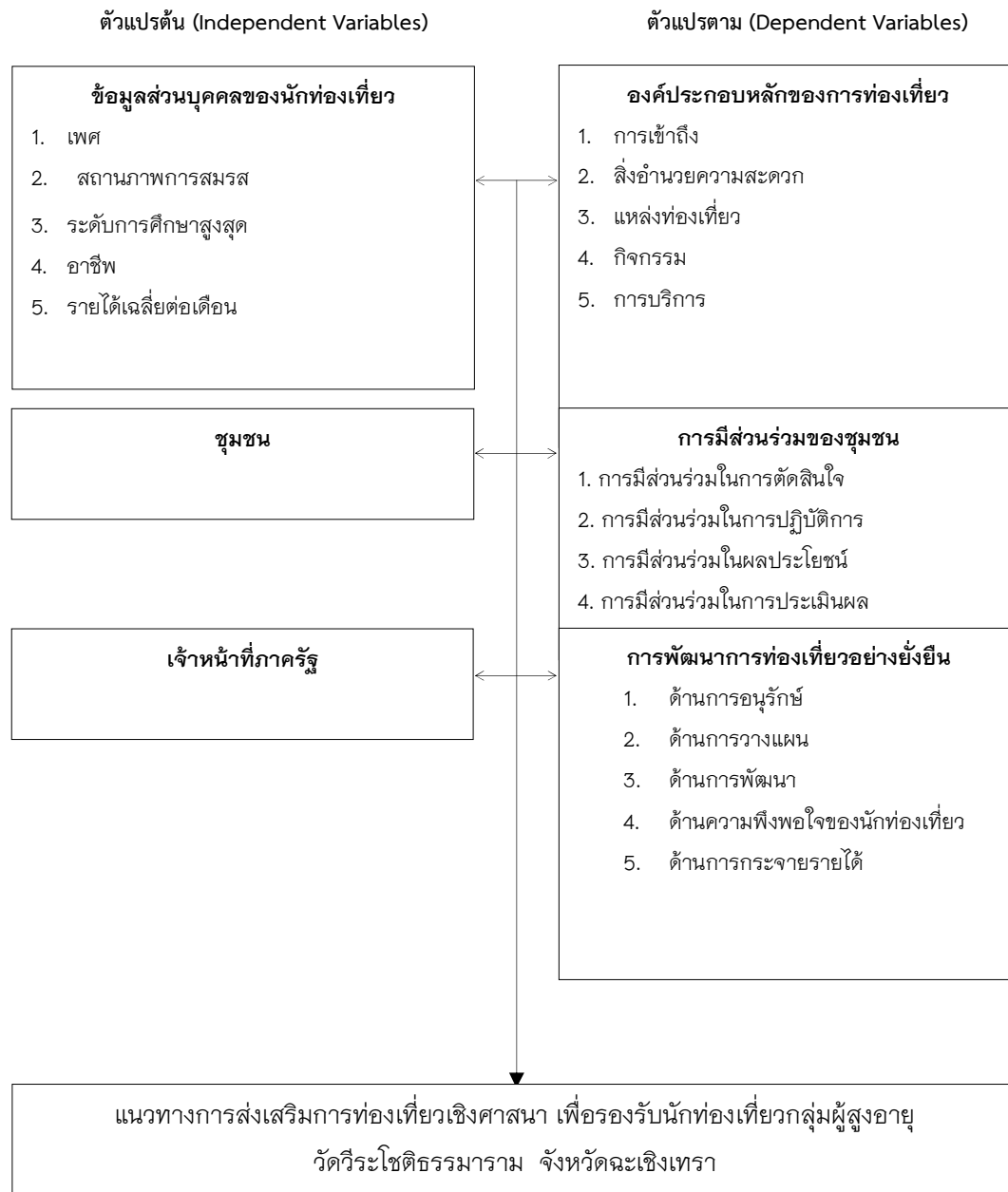

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9
 “Local & Global Sustainability: Meeting the Challenges & Sharing the Solutions”

2. เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ วัดวีระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาเขียนกรอบแนวคิดในงานวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9
“Local & Global Sustainability: Meeting the Challenges & Sharing the Solutions”

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสม (Mixed Research) ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางขั้นตอน และวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวในกลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 385 คน

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ระดับลึก (in -depth interview key informant) เลือกอย่างเจาะจง (purposive selection) โดยคำนึงถึงผู้ให้ข้อมูลที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ และคำถามของการวิจัยในครั้งนี้ได้ และเป็นผู้ให้ข้อมูลในระดับลึกได้ดี และสะท้อนความเป็นจริงได้ดีที่สุด (Informant-Rich Case) ประกอบด้วย เจ้าอาวาสวัดวีระโชติธรรมาราม ผู้นำชุมชนผู้มีส่วนร่วมในการสร้างวัด หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งสิ้น 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check-List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ วัดวีระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทราซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-End Questionnaire)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการวิจัยเชิงคุณภาพ

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้สัมภาษณ์สำหรับเจ้าอาวาสวัดวีระโชติธรรมาราม ผู้นำชุมชน ผู้มีส่วนร่วมในการสร้างวัด หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งสิ้น 5 คน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9
“Local & Global Sustainability: Meeting the Challenges & Sharing the Solutions”

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง แบบสุ่มเจาะจงหรือแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยการเก็บแบบสอบถาม (Questionnaire) ในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ณ วัดวีระโชติธรรมาราม จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุ จำนวน 385 คน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน มีนาคม 2560 – กันยายน 2560

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาทำการสัมภาษณ์ โดยการใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structural Interview) โดยวิธีการบันทึกเสียงและการจดบันทึกเพื่อประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อไป ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคม 2560 – กันยายน 2560

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-Test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Anova or F-Test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วย Scheffé Method เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำผลที่ได้ประมวลเป็นผลการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ตามทฤษฎีของ Miles and Huberman (1994 อ้างอิงในชาย โปธิสิตา, 2554, หน้า 337) โดยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) เป็นการจัดข้อมูลอย่างเป็นระบบอยู่ในสถานะที่พร้อมจะนำไปใช้งานได้ทันที
2. การแสดงข้อมูล (Data Display) ผู้วิจัยมีการนำเสนอข้อมูลโดยวิธีการพรรณนา หลังจากขั้นตอนการจัดระเบียบข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ทำการจัดกลุ่มข้อมูลและใช้ตารางในการแสดงข้อมูล
3. การหาข้อสรุป ผู้วิจัยทำการสรุปจากการสัมภาษณ์เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ วัดวีระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 385 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีสถานภาพการสมรส ระดับการศึกษาสูงสุดคือต่ำกว่ามัธยมศึกษา ไม่ประกอบอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9
 “Local & Global Sustainability: Meeting the Challenges & Sharing the Solutions”

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ วัดวีระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ วัดวีระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา	n = 385		แปลผล
	\bar{x}	SD	
การเข้าถึง	4.19	0.46	มาก
สิ่งอำนวยความสะดวก	4.08	0.48	มาก
แหล่งท่องเที่ยว	4.46	0.40	มากที่สุด
กิจกรรม	4.41	0.46	มากที่สุด
การบริการ	4.28	0.45	มากที่สุด
รวม	4.28	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญต่อแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 และให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกในด้านแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.46 รองลงมาคือด้านกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.41 ด้านการบริการอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.28 ด้านการเข้าถึงอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.19 และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.08 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ วัดวีระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D	แปลผล
พระอุโบสถแก้วกลางน้ำราชพรหมยามอนุสรณ์	4.33	0.60	มากที่สุด
วิหารแก้วพระราชพรหมยาม	4.27	0.58	มากที่สุด
หลวงพ่อบุญรอด 5 พี่น้อง	4.12	0.59	มาก
หลวงพ่อบุญรอดเงินไหลมาเทมา	4.19	0.69	มาก
หลวงพ่อบุญรอดทองคำ(จำลอง)วัดไตรมิตร	3.92	0.88	มาก
หุ่นขี้ผึ้งรูปเหมือน พระเถระจารย์ 9 องค์	4.17	0.64	มาก
หุ่นขี้ผึ้งรูปเหมือนหลวงพ่อบุญรอดฤทธิรงค์	4.23	0.76	มากที่สุด
รวม	4.17	0.67	มาก

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9
“Local & Global Sustainability: Meeting the Challenges & Sharing the Solutions”

จากตารางที่ 2 พบว่า นักท่องเที่ยวในกลุ่มผู้สูงอายุให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาในด้านแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุดในเรื่องของพระอุโบสถแก้วกลางน้ำราชพรหมยานอนุสรณ์มีค่าเฉลี่ย 4.33 รองลงมาคือวิหารแก้วพระราชพรหมยานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.27 หุ่นขี้ผึ้งรูปเหมือนพลวงพ่อฤาษีลิงดำในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.27 หลวงพ่อเงินไหลมาเทมาในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 หุ่นขี้ผึ้งรูปเหมือนพระเถรจารย์ 9 องค์ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 และหลวงพ่อ 5 พี่น้อง ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา

ผู้ตอบแบบสอบถามแนะนำเรื่องของการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวกสบายเนื่องจากไม่มีรถผ่านไปถึงแหล่งท่องเที่ยว และเส้นทางในการเดินทางขรุขระ ดังนั้นควรมีการพัฒนาในด้านเส้นทางเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังวัดวิระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวด้านสิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐาน และทำการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเดินทางมามากขึ้นในช่วงกิจกรรมและวันสำคัญต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้คนในชุมชนมีอาชีพและมีรายได้จากการท่องเที่ยว

สรุปและอภิปรายผล

โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีสถานภาพการสมรส ระดับการศึกษาสูงสุดคือต่ำกว่ามัธยมศึกษา ไม่ประกอบอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาทจะให้ความสำคัญต่อแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 ในด้านแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.46 โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุดในเรื่องของพระอุโบสถแก้วกลางน้ำราชพรหมยานอนุสรณ์มีค่าเฉลี่ย 4.33 รองลงมาคือ วิหารแก้วพระราชพรหมยานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.27 หุ่นขี้ผึ้งรูปเหมือนพลวงพ่อฤาษีลิงดำในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.27 หลวงพ่อเงินไหลมาเทมาในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 หุ่นขี้ผึ้งรูปเหมือน พระเถรจารย์ 9 องค์ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 และหลวงพ่อ 5 พี่น้อง ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 สอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ นัยพิณิจและคณะ พบว่าองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงศาสนาที่สำคัญของวัดในกลุ่มจังหวัดร้อยเอ็ดแก่นสารสินธุ์ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านสิ่งดึงดูดใจ 2) องค์ประกอบด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 3) องค์ประกอบด้านที่พัก 4) องค์ประกอบด้านความปลอดภัย มี 5) องค์ประกอบด้านกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยว กิจกรรมสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาจะมีมากในช่วงเทศกาลวันสำคัญทางศาสนา 6) องค์ประกอบด้านรายการนำเที่ยว 7) องค์ประกอบทางด้านสังคม อย่างไรก็ตามจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าควรมีการศึกษาถึงรูปแบบการจัดการระบบการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวให้เป็นโปรแกรม รวมถึงการจัดการผลประโยชน์ให้ถึงชุมชนเพิ่มขึ้นด้วย จากการวิจัยจึงสรุปได้ว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและกลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปจะให้

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9
“Local & Global Sustainability: Meeting the Challenges & Sharing the Solutions”

ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงศาสนาในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสำคัญ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นในแต่ละวันรวมถึงการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นในช่วงวันสำคัญต่างๆที่วัดจัดขึ้นด้วย

ดังนั้นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ วัดวิระโชติธรรมาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกขึ้นและมีจัดรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงในรูปแบบของโปรแกรมทัวร์ รวมถึงการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

อ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ททท.ออกบัตรท่องเที่ยว Travel Card Smart Purseพร้อมเผย

โครงการ เติมบุญสุขใจ เที่ยวไทยครีกครั้นทัวร์ 9 วัด พร้อมทำบุญผ่านบัตรสมาร์ทเฟิร์ส

จาก<http://www.tatnewsthai.org/detail.php?newsID=896>

ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว.(2556). แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จาก[HTTP://TOURISM-DAN1.BLOGSPOT.COM/](http://TOURISM-DAN1.BLOGSPOT.COM/)

ละเอียด ศิลาน้อย.(2558). การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อการวิจัยเชิงปริมาณ

เชิงสำรวจ และเชิงทดลอง กรุงเทพฯ: บางกอกบลูพริ้นต์.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). การสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย[http://service.nso.go.th/](http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/elderlyworkFullReport57-1.pdf)

nso/nsopublish/themes/files/elderlyworkFullReport57-1.pdf (ประชาชาติธุรกิจ

ออนไลน์.2560จากhttps://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1492057761

ประชาชาติธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดฉะเชิงเทรา จาก[http://www.painaidii.com/diary/diary-](http://www.painaidii.com/diary/diary-detail/002937/lang/th/)

detail/002937/lang/th/

อารีย์ นัยพินิจและคณะ. (2556). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงศาสนาของวัดในกลุ่มจังหวัด

ร้อยเอ็ดแก่นสารสินธุ์. วารสารปัญญาภิวัฒน์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประจำปี เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2556